

El Diacrític | | Actualitzat el 01/04/2020 a les 12:54

Quan limitar-se a copiar i enganxar les paraules de la policia vulnera el Codi Deontològic

Article de Sara Blázquez publicat originàriament a Mèdia.cat | «I és que és totalment innecessari utilitzar la nacionalitat de les víctimes o dels presumptes delinqüents perquè això discrimina i criminalitza col·lectius sencers»

Agents dels Mossos d'Esquadra amb algunes activistes del moviment feminista | HazteOir.org

Una persona o institució presenta una queixa per una presumpta violació del Codi Deontològic per part d'un mitjà de comunicació i els seus responsables s'intenten treure la culpa de sobre al·legant que havien fet un «copiar i enganxar» de la nota de premsa. Ho trobo bastant trist, la veritat. Però sabem que malauradament és una pràctica massa estesa, aquesta de no qüestionar segons quines fonts i fins i tot publicar, fil per randa, allò que rebem a les redaccions. I ja no diguem si la font són els Mossos d'Esquadra.

Tan comuna és aquesta pràctica que el Consell de la Informació de Catalunya (CIC) ha vist la necessitat de fer un estudi per esbrinar si les notes de premsa del Departament de Comunicació dels Mossos s'ajusten al Codi Deontològic dels Periodistes. Una de les últimes ocasions en què ha passat això, diu el CIC, va ser arran d'una queixa de la Fundació Bayt Al-Thaqafa contra diversos mitjans per «llenguatge discriminatori» i en les al·legacions aportades pels mitjans, els seus responsables deien que el redactat provenia «de notes de premsa dels Mossos d'Esquadra».

L'estudi detecta que, sistemàticament, les notes de premsa de la policia inclouen la nacionalitat dels presumptes delinqüents i de les víctimes, i que aquesta dada casi sempre és irrellevant des del punt de vista informatiu. No entenc com encara ara hi ha mitjans que defensen la necessitat de publicar la nacionalitat dels presumptes delinqüents, mentre no es plantegen explicar-nos si són de l'Espanyol o del Barça o què van menjar just abans de delinquir. I encara entenc menys perquè el Departament de Comunicació dels Mossos insisteix en destacar aquesta informació a les seves notes de premsa, mentre que des d'altres departaments de la mateixa Generalitat i des de les associacions de periodistes es treballa per crear guies per a una comunicació inclusiva i contra l'estigmatització als mitjans.

I és que és totalment innecessari utilitzar la nacionalitat de les víctimes o dels presumptes delinqüents perquè això discrimina i criminalitza col·lectius sencers. I no ens podem oblidar de la responsabilitat que tenim com a periodistes, sigui a una banda o a l'altra. I no només a l'hora de publicar o no la nacionalitat de les persones. L'estudi també ha detectat que algunes notes de premsa contenen explicacions detallades de fets relacionats amb activitats delictives que poden vulnerar el dret a la intimitat de les víctimes. Hi ha dades que potser són necessàries en un atestat policial, però que són totalment sobrerres en una nota de premsa i més encara en una notícia, ja que la seva publicació pot afegir més dolor a les víctimes. El mateix passa amb la publicació d'imatges descontextualitzades o on es poden identificar persones concretes.

Sabem que la desigualtat és el context perfecte per alimentar i fer créixer el feixisme. Però també hi tenen a veure la manca de fonts d'informació a l'hora de contrastar segons quins fets i explicar visions distorsionades. I què carai, que qualsevol nota de premsa és una informació de part que cal contrastar. I si anem tan de cul que no tenim temps a fer res més que no sigui copiar i enganxar com a mínim aturem-nos, pensem, i en tot cas, posem cometes a les paraules de la font oficial, no?

Article publicat originàriament a Mèdia.cat.